

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 5PP/58/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123012157
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Maniačková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2024:2123012157.6

Uznesenie

Okresný súd Trnava v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Maniačkovej a prísediacich: Mgr. Ing. Michala Bartošoviča, MPH a Mgr. Márie Cepkovej Mitasovej, vo veci žiadosti občianskeho združenia DUMISK, o.z. o podmiennečné prepustenie ods. G. W., nar. XX.XX.XXXX, z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 30.05.2024 takto

rozhodol:

I. Podľa § 415 ods. 1 Tr. por. s poukazom na § 66 ods. 1, § 66 ods. 2, 67 ods. 1 Tr. zák. súd odsúdeného: G. W., nar. XX.X.XXXX t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou.

podmienečne prepúšťa

z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 5T/77/2013 zo dňa 2.3.2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 3To/72/2015 zo dňa 8.9.2015.

II. Podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona súd odsúdenému určuje skúšobnú dobu v trvaní 3 (tri) roky a súčasne nariaďuje aj probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere 20 (dvadsať) mesiacov.

III. Podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona s odkazom na § 51 odsek 4 písmeno k) Trestného zákona odsúdenému ukladá povinnosť zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo sa preukázateľne o zamestnanie uchádzať.

IV. Podľa § 5 ods. 1 Trestného poriadku súd prijíma záruku občianskeho združenia DUMISK, o.z. Mlynárska 37/29, 926 01 Sereď, IČO: 52111393, za dovŕšenie nápravy odsúdeného.

odôvodnenie:

Dňa 28.06.2023 bola tunajšiemu súdu prostredníctvom občianskeho združenia DUMISK, o.z. doručená žiadosť odsúdeného G. W. nar. XX.XX.XXXX, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Súd zistil, že odsúdený v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou vykonáva t.č. trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 5T/77/2013 zo dňa 2.3.2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 3To/72/2015 zo dňa 8.9.2015. Predpokladaný koniec uloženého trestu má mať 27.12.2024. Lehota podľa § 67 ods. 1 Trestného zákona uplynula dňa 27.12.2021.

Súd na verejnom zasadnutí dňa 30.05.2024 vykonal dokazovanie oboznámením záruky občianskeho združenia DUMISK, o.z. zo dňa 10.08.2023 a oboznámením sa so znaleckým posudkom zo dňa 28.04.2024 č. 77/2023 v jeho záverečnej časti. Listinné dôkazy ako hodnotenie riaditeľa ÚVTOS, skrátený výpis klienta, žiadosť občianskeho združenia DUMISK, o. z., stanovky občianskeho združenia,

výpis verejnej časti registra mimovládnych neziskových organizácií, rozsudok Okresného súdu Trnava, sp. zn. 5T/77/2013 zo dňa 2.3.2015, uznesenie Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 3To/72/2015 zo dňa 8.9.2015 a aktuálny odpis registra trestov boli oboznámené na verejnom zasadnutí konanom dňa 23.08.2023 na Okresnom súde Trnava.

Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou zo dňa 19.07.2023 súd zistil, že odsúdený bol do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou premiestnený dňa 04.04.2023. V predchádzajúcom ústave, Ústav na výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody Leopoldov, nebolo správanie odsúdeného vždy na požadovanej úrovni, nedostatky sa vyskytli v dvoch prípadoch- bol neustrojený a prechovával nepovolené predmety. Vhodným pôsobením pedagogického personálu sa správanie odsúdeného stabilizovalo a následne interné normy dodržiaval, príkazy a nariadenia príslušníkov rešpektoval, chodil riadne ustrojený a upravený, v dodržiavaní hygieny sa žiadne nedostatky nevyskytli. Disciplinárne odmenený bol desaťkrát, disciplinárne tresty vykázané nemal. Odsúdený bol pracovne zaradený vo vnútornej prevádzke ústavu- výdaj stravy, neskôr na pracovisko v ústave- Rieker a následne na ďalšom pracovisku v ústave- Torson. Okrem toho sa podľa potreby zúčastňoval činností zameraných na všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného- práce zamerané na skrášľovanie prostredia, na čistotu a poriadok okolia ústavu, pomocných prác pri zveľaďovaní športového areálu. Pracovná morálka bola hodnotená kladne. Odsúdený bol na základe rozhodnutia Okresného súdu Trnava zo dňa 24.03.2023 sp. zn. 5Nt/10/2023 preradený z ústavu so stredným stupňom stráženia do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. V ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou sa nevyskytli v jeho správaní žiadne negatívne poznatky. Príkazy a nariadenia príslušníkov rešpektoval, ústavný poriadok a časový rozvrh dňa sa snažil dodržiavať. Odsúdenému pribudli dve disciplinárne odmeny za plnenie pracovných povinností, disciplinárne tresty vykázané nemá. Odsúdený bol umiestnený na oddiel s diferenciačnou skupinou „B“, kde sa nachádza doposiaľ. Odsúdený je pracovne zaradený od 03.05.2023 na pracovisko v ústave s dohľadom - kuchyňa odsúdených. Pracovná morálka je zatiaľ na požadovanej úrovni, pracovné návyky a zručnosti má osvojené v dostatočnej miere. Zapája sa do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného súvisiacich s udržiavaním čistoty ubytovacích a spoločných priestorov ústavu. Odsúdený je vedený k osvojovaniu si rebríčka prosociálnych morálnych hodnôt s cieľom uvedomiť si hodnotu ľudského života, je vedený ku kritickému náhľadu na trestnú činnosť, rešpektovaniu osobných ľudí ako individualít s vlastnou vôľou, postojmi a názormi, k rozvíjaniu sociálnych a interpersonálnych zručností v oblasti riešenia konfliktov, k potláčaniu agresie ako spôsobu presadzovania. Možno konštatovať, že ciele programu zaobchádzania plní. Resocializačná prognóza je menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti. Vzhľadom na uvedené skutočnosti riaditeľ ústavu skonštatoval, že odsúdený splnil podmienky na podmienenečné prepustenie a odporúča odsúdeného podmienenečne prepustiť.

Z oboznámeného rozsudku Okresného súdu Trnava, sp. zn. 5T/77/2013 zo dňa 02.03.2015, súd zistil, že odsúdený bol uznaný za vinného zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a zo spáchania obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. b), písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. c) a ustanovenie § 140 písm. c) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 12 rokov do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Z oboznámeného Znaleckého posudku č. 77/2023 vypracovaného Ústavom pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii, spol. s.r.o. vyplýva, že osobu odsúdeného možno charakterizovať ako muža vo veku mladej dospelosti, ktorý má odpykanú väčšiu časť trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Trnava v roku 2015. Osobnosť odsúdeného je prevažne navonok zameraná, emocionálne menej vyvážená, so sklonom k prežívaniu intenzívnych emócií, ktoré sa usiluje racionálne korigovať. Prítomné sú ukazovatele prežívania úzkosti, súčasťou ktorej sú aj autenticky vyznievajúce výčitky svedomia viažuce sa na skutok, ktorého sa dopustil s vedomým, že trest ktorý za svoje konanie dostal, dostal opodstatnene a musí si ho odpykať. Potenciál odsúdeného na adaptívne správanie je dostatočný. Menej prispôsobivé prejavy sa môžu manifestovať v aktívne napätých situáciách. Agresivita nepatrí medzi dominujúce súčasti osobnosti odsúdeného, v dostatočnej miere je vyvažovaná prosociálnymi motiváciami a tiež zmieneným prežívaním úzkosti. Riziko eventuality prejavov navonok orientovanej fyzickej agresie prichádza do úvahy v situáciách, ktoré v probandovi evokujú intenzívne emócie, resp. ktoré vníma ako hrozivé vo vzťahu k vlastnej osobe alebo vo vzťahu

k osobe, ktorá je mu blízka. V danej súvislosti môže zohrať rolu aj prežívanie istej miery zatrpknutosti a nepriateľského nastavenia, v pozadí čoho je s najväčšou pravdepodobnosťou kritická udalosť s následkom jeho odsúdenia na dlhodobý trest odňatia slobody. Intelektuálna úroveň odsúdeného je v pásme nižšieho priemeru. Inteligencia odsúdeného je viac prakticky zameraná, z nižšou účinnosťou v situáciách, ktoré evokujú intenzívnejšie emócie. Odsúdený pri uvedenej intelektovej úrovni plne chápe potrebu a zmysel právnych zákonov, s čím súvisí aj jeho schopnosť odlíšiť správanie, ktoré je a ktoré nie je v súlade so zákonom. Deklaruje to aj jasným opisom kritickéj udalosti, oľutovaním svojho skutku a prijatím trestu, ktorý mu bol uložený. Odsúdený netrpí žiadnym duševným ochorením. Duševná porucha u neho nebola zistená ani v čase spáchania skutku. Odsúdený nebol počas výkonu trestu psychiatricky liečený. Osobnosť odsúdeného je stále vo vývoji, zasiahnutá závažnou zmenou v životnej línii a smerovaní, na ktorú sa adaptoval bez patologických osobnostných zmien. Vzhľadom k pobytu vo výkone trestu a tomu, že osobnosť odsúdeného sa nemohla vyvíjať v prirodzenom prostredí rodiny, ako tomu býva zväčša u jeho rovesníkov v prirodzenom prostredí. Napriek vyššie uvedenému znalci nezistili u odsúdeného abnormné osobnostné rysy. Správanie odsúdeného neovplyvňuje duševná porucha. Zo psychologického hľadiska možno konštatovať, že u odsúdeného došlo k požadovanej resocializácii a že recidíva trestnej činnosti, resp. páchania analogickej trestnej činnosti za akú bol odsúdený je, zo psychologického hľadiska, menej pravdepodobná. Uvedené konštatovanie má oporu aj v prítomnosti istých stenických znakov osobnosti, ktoré svedčia pre schopnosť mobilizácie vnútorných rezerv a pre cieľavedomú reguláciu správania. Pozitívom je aj sociálne zázemie odsúdeného, ktoré má vo svojich rodičoch, za ktorými mieni vycestovať do zahraničia a ktorí mu zrejme poskytnú ním očakávanú pomoc pri začlenení sa do spoločnosti. Duševný stav odsúdeného je stabilizovaný, netrpí duševnou poruchou v úzkom ani širšom forenznom chápaní veci. Prispôsobenie sa odsúdeného podmienkam v ústave na výkon trestu odňatia slobody možno na základe výsledkov jeho aktuálneho znaleckého vyšetrenia považovať za autentické, t.j. nielen v snahe získať pre seba výhody. Z psychiatrického hľadiska ani z psychologického hľadiska nie sú v osobnosti odsúdeného prítomné črty, ktoré by poukazovali na tendencie páchať obdobnú trestnú činnosť. Z hľadiska znalcov je možné predpokladať, že odsúdený povedie na slobode riadny život, najmä ak počas pobytu vo výkone trestu odňatia slobody úspešne absolvuje prípravu na podmienené prepustenie, čo je v plnej miere indikované. Recidíva trestnej činnosti za akú bol odsúdený odsúdený je z hľadiska znalcov menej pravdepodobná. Pobyt odsúdeného na slobode nie je z psychiatrického hľadiska pre spoločnosť nebezpečný, preto v prípade odsúdeného nie je navrhnuté žiadne ochranné opatrenie.

Z odpisu registra trestov odsúdeného súd zistil, že má celkovo 1 záznam, pričom sa jedná o trestný čin za ktorý si momentálne odpykáva trest odňatia slobody.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že využíva svoje právo nevypovedať.

Verejné zasadnutie sa vykonalo v neprítomnosti zástupcu občianskeho združenia DUMISK, o.z., nakoľko tento sa na verejné zasadnutie ospravedlnil, pričom žiadal o vykonanie verejného zasadnutia v jeho neprítomnosti.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava na verejnom zasadnutí uviedol, že doterajším výkonom trestu odsúdeného nebol na plný účel prístup z pohľadu generálnej prevencie. Zdôraznil, že hneď prvým spáchaným trestným činom bol s fatálnymi následkami. Ohavnosť spáchania trestného skutku predurčuje, že generálna prevencia môže byť dosiahnutá jedine vykonaním trestu v celej výmere. Prokurátor poukázal na konštantnú rozhodovaciu činnosť krajského súdu vo vzťahu k trestným činom ako je vražda, pričom dal do pozornosti rozhodnutie pod sp. zn. 6Tos/179/2020. V závere prokurátor navrhol návrh na prepustenie zamietnuť.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienené prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmienene prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmienечnom prepustení prihladne súd aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 67 ods. 1 Trestného zákona, osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmienечne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmienечne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky, a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie a skutočnosť, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že u odsúdeného neboli splnené všetky podmienky podmienечného prepustenia v zmysle citovaného ustanovenia § 66 ods. 1 Trestného zákona.

K formálnej podmienke:

U odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmienечné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody - vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu.

K materiálnym podmienkam:

V prípade prvej materiálnej podmienky - preukázanie polepšenia vo výkone trestu plnením svojich povinností súd konštatuje, že túto podmienku je možné vyhodnotiť ako splnenú. Súd pritom vychádzal z obsahu hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, ktoré konštatovalo, že v predchádzajúcom ústave, Ústav na výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody Leopoldov, nebolo správanie odsúdeného vždy na požadovanej úrovni, nedostatky sa vyskytli v dvoch prípadoch- bol neustrojený a prechovával nepovolené predmety. Vhodným pôsobením pedagogického personálu sa správanie odsúdeného stabilizovalo a následne interné normy dodržiaval, príkazy a nariadenia príslušníkov rešpektoval, chodil riadne ustrojený a upravený, v dodržiavaní hygieny sa žiadne nedostatky nevyskytli. Disciplinárne odmenený bol desaťkrát, disciplinárne tresty vykázané nemal. Odsúdený bol pracovne zaradený vo vnútornej prevádzke ústavu- výdaj stravy, neskôr na pracovisko v ústave- Rieker a následne na ďalšom pracovisku v ústave- Torson. Okrem toho sa podľa potreby zúčastňoval činností zameraných na všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného- práce zamerané na skrášľovanie prostredia, na čistotu a poriadok okolia ústavu, pomocných prác pri zveľaďovaní športového areálu. Pracovná morálka bola hodnotená kladne. Odsúdený bol na základe rozhodnutia Okresného súdu Trnava zo dňa 24.03.2023 sp. zn. 5Nt/10/2023 preradený z ústavu so stredným stupňom stráženia do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. V ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou sa nevyskytli v jeho správaní žiadne negatívne poznatky. Príkazy a nariadenia príslušníkov rešpektoval, ústavný poriadok a časový rozvrh dňa sa snažil dodržiavať. Odsúdenému pribudli dve odmeny za plnenie pracovných povinností, disciplinárne tresty vykázané nemá. Odsúdený bol umiestnený na oddiel s diferenciačnou skupinou „B“, kde sa nachádza doposiaľ. Odsúdený je pracovne zaradený od 03.05.023 na pracovisko v ústave s dohľadom - kuchyňa odsúdených. Pracovná morálka je zatiaľ na požadovanej úrovni, pracovné návyky a zručnosti má osvojené v dostatočnej miere. Zapája sa do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného súvisiacich s udržiavaním čistoty ubytovacích a spoločných priestorov ústavu. Odsúdený je vedený k osvojovaniu si rebríčka prosociálnych morálnych hodnôt s cieľom uvedomiť si hodnotu ľudského života, je vedený ku kritickému náhľadu na tresnú činnosť, rešpektovaniu osobných ľudí ako individualít s vlastnou vôľou, postojmi a názormi, k rozvíjaniu sociálnych a interpersonálnych zručností v oblasti riešenia konfliktov, k potláčaniu agresie ako spôsobu presadzovania. Ciele programu zaobchádzania

plní. Resocializačná prognóza je menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti. Riaditeľ ústavu skonštatoval, že odsúdený splnil podmienky na podmiennečné prepustenie a odporučil odsúdeného podmiennečne prepustiť. V rámci prvej materiálnej podmienky vychádzal súd aj zo záverov znaleckého posudku, v ktorom znalci konštatovali, že sa odsúdený prispôbil podmienkam ústavu autenticky a nie len v snahe získať pre seba výhody. Súd má za to, že hoci došlo zo strany súdu niekoľkokrát k zamietnutiu jeho žiadosti o podmiennečné prepustenie, tento svoje správanie nezmenil k horšiemu, práve naopak naďalej preukazoval snahu zlepšiť svoje správanie, čo sa prejavilo získaním dvoch ďalších disciplinárnych odmien v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou za plnenie pracovných povinností. V zmysle pozitívneho hodnotenia riaditeľa ústavu má súd za to, že odsúdený preukázal polepšenie a tým aj splnenie prvej materiálnej podmienky.

Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku, súd konštatuje, že táto je splnená. Pri posudzovaní druhej materiálnej podmienky súd vychádzal zo záverov vyplývajúcich z vypracovaného znaleckého posudku. V prospech odsúdeného z neho vyplýva, že odsúdený plne chápe potrebu a zmysel právnych zákonov a má schopnosť odlíšiť ktoré správanie je a ktoré nie je v súlade so zákonom. Odsúdený ľutuje svoje konanie, uvedomuje si jeho závažnosť. V prospech odsúdeného hrá aj sociálne zázemie, ktoré má u svojich rodičov, ktorí mu môžu poskytnúť pomoc a podporu pri začlenení sa do spoločnosti. Odsúdený netrpí žiadnym duševným ochorením ani poruchou, duševná porucha nebola zistená ani v čase páchania skutku. V osobnosti odsúdeného nie sú prítomné črty, ktoré by poukazovali na tendencie páchať obdobnú trestnú činnosť a je možné predpokladať, že na slobode povedie riadny život. Recidíva trestnej činnosti je z hľadiska znalcov menej pravdepodobná a pobyt odsúdeného na slobode nie je pre spoločnosť nebezpečný. Súd posúdil predchádzajúci spôsob života odsúdeného opierajúc sa najmä o odpis z registra trestov, kde má odsúdený doposiaľ len jeden záznam, z čoho vyplýva, že pred spáchaním skutku, za ktorý si aktuálne odpykáva trest odňatia slobody, viedol odsúdený riadny život v súlade so zákonom. Vzhľadom na pozitívne hodnotenie riaditeľa ústavu, správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody, postoj k spáchanému trestnému činu, záruku poskytnutú občianskym združením, ako aj pozitívne závery znaleckého posudku dospel súd ku skutočnostiam na základe ktorých je možné dôvodne očakávať, že odsúdený v prípade podmiennečného prepustenia povedie na slobode riadny život. Súd ďalej konštatuje, že uložený probačný dohľad je nielen účelným prostriedkom kontroly správania odsúdeného po podmiennečnom prepustení, ale aj nástrojom pomoci odsúdenému nájsť si zamestnanie, riadne sa začleniť do spoločnosti a viesť riadny život v súlade so zákonom.

Na základe vyššie uvedených skutočností súd konštatuje, že u odsúdeného G. splnil výkon trestu odňatia slobody svoj účel, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní od jeho oznámenia, ktorú je potrebné podať na Okresný súd Trnava. Podaná sťažnosť má odkladný účinok.